

1 januari 2023

Financieel crisisplan

Geldig vanaf 1 januari 2023

Financieel crisisplan

1. Algemeen

Onderstaand is het financieel crisisplan van het Rail & OV weergegeven. Het financieel crisisplan is gebaseerd op artikel 29b van het besluit FTK en wordt toegevoegd aan de ABTN. Het financieel crisisplan geeft een beschrijving van de maatregelen die Rail & OV op korte termijn zou kunnen inzetten indien het realiseren van de doelstelling van het pensioenfonds in gevaar komt. De in dit financieel crisisplan beschreven maatregelen vormen een leidraad. Het bestuur zal in voorkomende gevallen beslissen, gegeven de financiële positie en de op dat moment relevante omstandigheden, welke maatregelen uiteindelijk worden ingezet. Hierbij staat een evenwichtige belangenafweging voorop. Het bestuur zal het crisisplan jaarlijks evalueren en zo nodig aanpassen.

Doel

Het doel van een financieel crisisplan is dat Rail & OV van tevoren inzichtelijk heeft op welk moment het fonds 'in een crisissituatie' zit en welke keuzes het op dat moment heeft om uit deze situatie te komen. Het voordeel van een financieel crisisplan is dat Rail & OV in crisissituaties besluiten kan nemen waar van tevoren al is over nagedacht en waarvan van tevoren al is besproken of deze naar verwachting ook inzetbaar zijn en de effectiviteit is geanalyseerd.

2. Het financieel crisisplan

2.1 Wanneer is sprake van een financiële crisis?

Er is sprake van een financiële crisis in de volgende situaties:

- De beleidsdekkingsgraad daalt onder de minimaal vereiste dekkingsgraad. De minimale vereiste dekkingsgraaf van Rail & OV bedraagt 104,2%.
- De actuele dekkingsgraad daalt onder de kritische grens waarbij artikel 140 lid 1 van de pensioenwet in werking kan treden (zie ook par 2.2). De kritische grens is het dekkingsgraadniveau waarbij het fonds naar verwachting niet meer tijdig het minimaal vereist vermogen (MVEV) kan behalen, zonder verlagen van pensioenaanspraken en -rechten.
- De actuele dekkingsgraad daalt onder de kritische grens waarbij naar verwachting niet kan worden hersteld binnen de looptijd van het herstelplan (10 jaar)(zie par 2.3). De kritische grens is de actuele dekkingsgraad waarbij het fonds naar verwachting niet meer tijdig het Vereist Eigen Vermogen (VEV) zonder het inzetten van aanvullende maartregelen zoals verlagen van pensioenaanspraken en -rechten.
- Als de dekkingsgraad aan het eind van een maand 2%-punt onder het ge-interpoleerde herstelpad ligt, zoals dit is bepaald op basis van het herstelplan.
- Als bij de toetsing op jaarbasis blijkt dat de geformuleerde ondergrenzen van de haalbaarheids-toets worden overschreden.
- Bij zeer grote fluctuaties op de financiële markten ongeacht het niveau van de beleidsdekkingsgraad.
- Bij situaties die een grote invloed kunnen (gaan) hebben op de financiële markten, waaronder internationale politieke instabiliteit, natuurrampen, oorlog etc.

2.2 Wat is de kritische dekkingsgraad waarbij artikel 140 lid 1 van de pensioenwet in werking kan treden?

Artikel 140 lid 1 van de pensioenwet betreft de maatregel inzake het MVEV. Het pensioenfonds moet binnen zes maanden maatregelen treffen indien:

- De beleidsdekkingsgraad zich zes opeenvolgende meetmomenten onder de minimaal vereiste dekkingsgraad bevindt en,
- De actuele dekkingsgraad bij die laatste vaststelling ook onder dat niveau ligt.

Na doorvoeren van de maatregelen moet de actuele dekkingsgraad direct voldoen aan de minimale vereiste dekkingsgraad. Om dit te bewerkstelligen dient Rail & OV over te gaan tot verlaging van pensioenaanspraken en -rechten. De hoogte van de verlaging wordt dusdanig vastgesteld dat het verschil tussen de actuele dekkingsgraad en de minimaal vereiste dekkingsgraad daarmee wordt gefinancierd.

De verlaging mag worden gespreid over de hersteltermijn, maar is onvoorwaardelijk. Dat wil zeggen dat de gespreide verlaging ongeacht de toekomstige ontwikkeling van de (beleids)dekkingsgraad moeten worden geëffectueerd.

2.3 Wat is de kritische dekkingsgraad waarbij niet kan worden hersteld binnen de looptijd van het herstelplan?

Onder welke dekkingsgraad kan het fonds naar verwachting zonder verlaging niet meer binnen de gestelde termijn (10 jaar) het vereist eigen vermogen bereiken? Hiervan sprake als uit het herstelplan blijkt dat herstel zonder toepassing van een verlaging niet mogelijk is, met andere woorden de dekkingsgraad zakt tot onder de kritische dekkingsgraad.

De kritieke dekkingsgraad is de ondergrens waarbij het fonds niet meer autonoom kan herstellen tot het vereist eigen vermogen binnen de wettelijke termijn (welke regulier 10 jaar bedraagt). Deze dekkingsgraad is in grote mate afhankelijk van de marktomstandigheden (zoals de marktrente) en de toekomstige verwachtingen bij de vaststelling van het kritieke pad (zoals het te behalen rendement); De kritische dekkingsgraad is voor Rail & OV gelijk aan ca 93% (situatie Q1-2021).

Zoals gezegd is de kritische dekkingsgraad afhankelijk van de rente en rendement. In onderstaande tabel is dit effect weergegeven.

Kritische (Actuele) dekkingsgraden					
	Wijziging rente				
Wijziging Rendement	-1,0%	-0,5%	0,0%	0,5%	1,0%
-1,0%	89,3%	92,0%	95,0%	97,8%	100,6%
-0,5%	88,4%	91,1%	94,0%	96,7%	99,8%
0,0%	87,6%	90,2%	93,0%	95,8%	98,0%
0,5%	86,6%	89,3%	92,0%	93,9%	95,3%
1,0%	86,0%	88,0%	89,6%	91,2%	93,1%

2.4 Maatregelen

Welke maatregelen staan het fonds ter beschikking ter bestrijding van de crisissituatie?

Voor het doel van dit financieel crisisplan worden de volgende beschikbare maatregelen in ogenschouw genomen:

- Premieverhoging (vanwege CDC karakter alleen mogelijk op basis besluit van sociale partners)
- Geen indexatie toekennen
- Beleggingsmix en beleggingsbeleid incl. renteafdekking aanpassen
- Regelingparameters aanpassen
- Versoberen regeling
- Verlagen van de pensioenaanspraken en -rechten

Rail & OV onderschrijft en is vanuit de pensioenwet gehouden de belangen van de (ex) deelnemers, gepensioneerden en werkgevers op evenwichtige wijze te behartigen. In de bijlage bij dit plan is aangegeven welke van de groepen door welke maatregelen geraakt zullen worden. Er is geen enkele maatregel waarbij de drie genoemde groepen volledig evenwichtig geraakt worden. Bij het nemen van maatregelen zal het bestuur dan ook altijd moeten kijken naar een mix van maatregelen.

Daarbij kijkt het bestuur naar proportionaliteit, solidariteit en continuïteit, waaronder voor het doel van dit financieel crisisplan wordt verstaan:

- Proportionaliteit is de relatie tussen het effect op de dekkingsgraad (effectiviteit) en de impact op de verschillende doelgroepen.
- Solidariteit beantwoordt de vraag of de bijdrage van de maatregelen voor alle belanghebbenden in evenwicht met elkaar is.
- Continuïteit bekijkt of de maatregelen verstandig zijn met het oog op de toekomst en voorzienbare toekomstige ontwikkelingen. Het verleden (denk aan overgangsrecht) dient hierbij betrokken te worden.

Deze mix van criteria zal leiden tot een prioritering binnen de overwogen maatregelen. De prioritering zal ook worden beïnvloed door de op dat moment geldende specifieke situatie. Daarom is het niet mogelijk nu al een definitieve prioritering te geven. Wel ziet het pensioenfonds het verlagen van de rechten als een uiterste middel.

Het bestuur zal afhankelijk van de omstandigheden van het moment bekijken in welke volgorde en op welk moment (aan het begin van herstelperiode, jaarlijks of aan het einde van de herstelperiode) de verschillende maatregelen zullen worden ingezet.

3. Communicatie

Onderdeel van het crisisplan is de communicatie met de deelnemers, ex deelnemers en pensioengerechtigden, de werkgevers, sociale partners en de buitenwereld. Waarover wordt wie op welk moment geïnformeerd?

Bij de besluitvorming omtrent het inzetten van een maatregel beslist het bestuur over de inhoud van de boodschap, welke middelen hiervoor worden gebruikt en aan welke partijen de communicatie wordt toegezonden.

In de bijlage vindt u per maatregel de centrale boodschap en welke middelen gebruikt kunnen worden. Er is overigens geen vaste prioritering t.a.v. het gebruik van communicatiemiddelen. Op basis van de dan geldende situatie zal door het bestuur een keuze worden gemaakt.

In de bijlage wordt o.a. per beschreven maatregel de effectiviteit, evenwichtigheid en solidariteit weergegeven.

4. Besluitvormingsproces

4.1 Werking

De financiële positie van het fonds wordt wekelijks gemonitord met de “recente portefeuillestand en dekkingsgraad”-rapportage en het maandelijkse dashboard. Deze laatste rapportage kent ook een overzicht van de situatie op de financiële markten.

Als er mogelijk sprake is van een crisissituatie (zie paragraaf 2.1), wordt dit geconstateerd door het uitvoerend bestuur en die zal daar melding van maken bij het bestuur van Rail & OV. Ook bestuursleden zelf of overige stakeholders kunnen aanleiding zien om een melding te doen bij het uitvoerend bestuur.

Na bovenstaande constatering zal door het uitvoerend bestuur een notitie worden opgesteld met daarin een analyse van de huidige situatie en een voorstel voor eventueel te nemen maatregelen. Deze notitie wordt door het bestuur behandeld in de eerste volgende reguliere bestuursvergadering. Indien noodzakelijk zal een extra bestuursvergadering bij elkaar geroepen worden.

4.2 Business Continuity Plan

Het is mogelijk dat een ontwikkeling acuut optreedt waarbij op zeer korte termijn gereageerd moet worden. Voor dit soort gevallen wordt niet het reguliere besluitvormingsproces gevolgd, maar wordt het business continuity plan van het fonds aangeroepen. Bedoelde procedure is separaat beschreven.

Maatregel	Geraakte groepen	Effectiviteit	Evenwichtigheid	Toelichting	Betrokken partijen	Tijdslijn ¹	Centrale boodschap bij communicatie	Type Communicatie
Premieverhoging	Werkgevers, deelnemers	Het fonds kent een vaste premie, maar als de premie wordt verhoogd dan is de effectiviteit op de dekkinggraad van het fonds op de korte termijn beperkt. Een 1%-punt hogere premie leidt tot een 0,2% hogere dekkinggraad na 3 jaar	De maatregel is niet evenwichtig, omdat alleen de werkgevers en werknemers geraakt worden door deze maatregel.	Als de premie niet kostendekkend blijkt, dan kan deze alleen worden verhoogd indien sociale partners hiertoe besluiten.	Sociale partners continu informeren over de financiële situatie. Het bestuur zal in overleg met sociale partners moeten treden voor het aanpassen van de premie. Na akkoord van sociale partners kan het bestuur gehoord het verantwoordingsorgaan de premie verhogen.	Zo snel mogelijk doch uiterlijk binnen 2 maanden.	Deze (tijdelijke) maatregel is nodig om de financiële positie van het pensioenfonds te verbeteren. Deze maatregel raakt zowel de werkgevers als de werknemers, zij betalen immers ieder een (bij cao vastgesteld) deel van de premie.	Magazine (deelnemers), website (iedereen), digitale nieuwsbrieven (deelnemers, gepensioneerden, ex deelnemers, werkgevers), publieksversie jaarverslag (deelnemers, pensioengerechtigden), overleg (sociale partners).
Geen indexatie toekennen	Deelnemers, ex deelnemers, pensioengerechtigden	Leidt niet tot herstel, maar ook niet tot een verdere daling van de dekkinggraad. Met het toekennen van indexatie van 1% neemt de dekkinggraad met ca.1% af.	De maatregel is evenwichtig omdat de maatregel impact heeft op alle groepen binnen het fonds.	Rail & OV heeft een beleid van toekomstbestendig indexeren, waarbij onder een dekkinggraad van 110% geen indexatie wordt verleend	Het besluit tot indexatie kan genomen worden door het bestuur.	Het besluit over al of niet indexeren wordt jaarlijks in december genomen	Deze maatregel is nodig om de financiële positie van het pensioenfonds te verbeteren. Deze maatregel raakt zowel de (ex) deelnemers als de pensioengerechtigden.	Brief (ex) deelnemers, pensioengerechtigden), magazine (ex) deelnemers, pensioengerechtigden), website (iedereen), digitale nieuwsbrieven (deelnemers, pensioengerechtigden, (ex) deelnemers, werkgevers), publieksversie jaarverslag (ex) deelnemers, pensioengerechtigden).

¹ Het betreft hier louter de tijdslijn voor de besluitvorming. De termijn waarbinnen de maatregel kan worden ingevoerd kan hiervan afwijken. Dit is onder meer afhankelijk van de zwaarte van de maatregel en de eisen rondom informeren van de (ex) deelnemers, gepensioneerden en overige stakeholders.

Beleggingsmix en beleggingsbeleid incl. renteafdekking aanpassen	Deelnemers, ex deelnemers, pensioen-gerechtigden	Leidt niet tot herstel, maar ook niet tot een verdere daling van de dekkingsgraad, mogelijk wel tot een verhoogd / verlaagd vereist eigen vermogen. De specifieke impact wordt berekend met een ALM-studie.	De maatregel is evenwichtig omdat de maatregel impact heeft op alle groepen binnen het fonds.	De renteafdekking kan worden verhoogd, het aandelenrisico kan worden teruggebracht of er kunnen meer liquide middelen worden aangehouden.	Het besluit tot wijzigingen in het beleggingsbeleid kan genomen worden door het bestuur.	Zo snel mogelijk doch uiterlijk binnen 2 maanden.	Deze maatregel is nodig omdat de financiële positie van het pensioenfonds het niet langer toestaat een deel van het vermogen risicovol te beleggen. Deze maatregel raakt zowel de (ex) deelnemers als de pensioengerechtigden.	Magazine (deelnemers, pensioengerechtigden), website (iedereen), digitale nieuwsbrieven (deelnemers, pensioengerechtigden, ex deelnemers, werkgevers), publieksversie jaarverslag (deelnemers, pensioengerechtigden).
Regelingsparameters aanpassen	Deelnemers	Op de korte termijn beperkt. Op de langere termijn meer effect. <ul style="list-style-type: none"> franchise € 1.000 hoger → 0,2% hogere dekkingsgraad na 3 jaar. opbouw 0,25% lager → 1,2% hogere dekkingsgraad na 3 jaar. 	Proportionaliteit is afhankelijk van mate van inzet en eventuele aanvullende maatregelen die ook ex deelnemers en pensioengerechtigden treffen.	De opbouw kan worden verlaagd of de franchise kan worden verhoogd bij de gelijkblijvende vaste premie.	Sociale partners continu informeren over de financiële situatie. Het bestuur zal in overleg met sociale partners moeten treden voor het aanpassen van de parameters. Na akkoord van sociale partners kan het bestuur gehoord het verantwoordingsorgaan de parameters aanpassen.	Zo snel mogelijk doch uiterlijk binnen 2 maanden.	Deze maatregel is nodig om de financiële positie van het pensioenfonds te verbeteren. Deze maatregel raakt alleen de toekomstige pensioenopbouw van deelnemers.	Magazine (deelnemers, pensioengerechtigden), website (iedereen), digitale nieuwsbrieven (deelnemers, pensioengerechtigden, ex deelnemers, werkgevers), overleg (sociale partners).

Verlagen van pensioenaanspraken en -rechten	Deelnemers, ex deelnemers, pensioen-gerechtigden	Draagt per direct bij aan herstel. Effect is aanzienlijk. 1% verlaging → 1% hogere dekkingsgraad	De maatregel is evenwichtig omdat de maatregel impact heeft op alle groepen binnen het fonds.	De opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten kunnen procentueel worden verlaagd.	Sociale partners continu informeren over de financiële situatie. Het bestuur kan gehoord het advies van het verantwoordingsorgaan besluiten de pensioenen te verlagen. Er gelden wettelijke termijnen voor het informeren van deelnemers en gepensioneerden.	Zo snel mogelijk doch uiterlijk binnen 2 maanden.	Deze maatregel is nodig om de financiële positie van het pensioenfonds te verbeteren. Deze maatregel raakt zowel de (ex) deelnemers als de pensioengerechtigden.	Brief (deelnemers, pensioengerechtigden, ex deelnemers), magazine (deelnemers, pensioengerechtigden), website (iedereen), digitale nieuwsbrieven (deelnemers, pensioengerechtigden, ex deelnemers, werkgevers), overleg (sociale partners), roadshows (deelnemers, pensioengerechtigden, ex deelnemers, werkgevers).
---	--	--	---	--	--	---	--	--

